

From: [redacted]
To: [redacted]; COVID-19
Cc: [redacted]; [redacted]
Subject: RE: p.p.s. aanvullende vraag over beschermingsjassen/schorten
Date: dinsdag 28 juli 2020 11:00:01
Attachments: [image001.png](#)
[image005.png](#)
[image006.png](#)

Beste [redacted]

Bedankt voor uw vraag. Toevallig (of wellicht is dit een vraag van een van uw collega's?) is er vorige week een vergelijkbare vraag vanuit VWS voorgelegd aan het expertise team. Deze week is het onderstaande teruggekoppeld en ook voor jullie relevant/wellicht het antwoord op jullie vraag.

Het expertise team vergaderd vanwege vakantie van vele teamleden pas weer op 20 augustus a.s. Mocht aanvullende info gewenst zijn laat het dan gerust weten dan zal ik het agenderen voor deze vergadering.

Hartelijke groet,

[redacted]
5.1.2e

Antwoord expertise team:

De in het verleden gebruikte, vaak volledige plastic schorten, zijn enkel gebruikt door gebrek aan ideale schorten. De eerder geadviseerde naadlekage test is per abuis in het geformuleerde advies blijven staan. Het expertiseteam is van mening dat deze niet strikt noodzakelijk. Het team adviseert 1 type schort toe te passen voor *alle* in de factsheet genoemde handelingen. Dit betreft spatwaterbestendige schorten (niet waterdicht) met onderstaande eisen betreft pasvorm, stevigheid en vochtbestendigheid.

Pasvorm:

- Lengte tussen knie en enkel. Dit maakt de maatvoering minder strikt, waardoor er minder kans is dat jassen te lang zijn voor kleinere medewerkers.
- Manchetten zorgen ervoor dat handschoenen over de jas gedragen kunnen worden en voorkomen dat er los hangende jasdelen rond de polsen hangen.
- Armlengte zo dat bij gebruik manchetten nog steeds aansluiten bij de handen.
- Goede sluitingen specificeren: de jas sluit bij de hals en rond het middel, zodanig dat gehele romp omsloten is door de jas (een schort die alleen in de hals sluit en vervolgens achter geheel openstaat of loshangende flappen heeft, is niet adequaat).

Stevigheid:

- De indicatieve (hand)scheurtest lijkt vooralsnog voldoende. Het gaat erom dat het materiaal niet scheurt terwijl men aan het werk is, bijvoorbeeld bij

het overtilen van een patiënt. Voor de scheurtest wordt overigens verwezen naar NEN-EN-13739-2. Deze NEN norm heeft betrekking op de agriculturele sector. Voor chirurgische jassen geldt de 13795-1, inclusief daarin verwijzende normen. Voor scheursterkte wordt in 13795-1 verwezen naar ISO 13938-1: 1999.

Vochtbestendigheid:

- Naar de mening van het Expertiseteam is klasse 2 (>18 cmH₂O) voldoende voor deze indicatie. Men is dan verzekerd van een duidelijk mate van waterafstotendheid die ook als eis gebruikt kan worden bij aanschaf.

De indicatieve druppeltest lijkt voldoende om een grove scheiding te maken (als de druppels erdoorheen lopen hoeft je de rest niet te testen).

Met vriendelijke groet,

5.1.2e

5.1.2e

Het Kennisinstituut is onderdeel van

Federatie
Medisch
Specialisten

Mercatorlaan 1200 • Postbus 3320 • 3502 GH Utrecht
(088) 505 34 44 • 0631 5.1.2e • 5.1.2e @kennisinstituut.nl
www.kennisinstituut.nl • KvK 56689543

5.1.2e

[Bekijk de video De Federatie Medisch Specialisten in 1 minuut](#)

Van: 5.1.2e <5.1.2e@rivm.nl>

Verzonden: maandag 27 juli 2020 14:59

Aan: COVID-19 <5.1.2e@demedischspecialist.nl>; 5.1.2e
<5.1.2e@kennisinstituut.nl>

CC: 5.1.2e <5.1.2e@rivm.nl>; 5.1.2e
<5.1.2e@rivm.nl>

Onderwerp: RE: p.p.s. aanvullende vraag over beschermingsjassen/schorten

Geacht expert team IP,

Mijn collega 5.1.2e heeft begin mei contact gezocht inzake de minimale eisen aan jassen en schorten.

Wij zouden graag nog een aanvullende vraag willen stellen. De vraag gaat over de naadlektest.

Zoals hieronder geformuleerd hanteren wij nu voor de vochtbestendigheid de volgende criteria

- Naar de mening van het Expertiseteam is klasse 2 (>18 cmH₂O) voldoende voor deze indicatie. Men is dan verzekerd van een duidelijk mate van waterafstotende die ook als eis gebruikt kan worden bij aanschaf.

- De indicatieve druppeltest lijkt voldoende om een grove scheiding te maken (als de druppels erdoorheen lopen hoeft je de rest niet te testen) en de naadlekttest lijkt ook goed om te doen naast de 18 cm waterdruk.

Wij ervaren op dit moment dat veel jassen niet door de naadlekttest komen.

Vraag is of het maken van grove scheiding te maken op basis van naadlekttest voor de

verschillende typen jassen (bv isolation gown, surgical gown, OK jas) reëel is?

In hoeverre is de naadlekttest voor u doorslaggevend om een jas wel/niet te gebruiken?

Met vriendelijke groet,

5.1.2e, M.Sc.
 Wetenschappelijk medewerker
 Centrum gezondheidsbescherming (GZB)
 Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM)
 Postbus 1
 3720 BA Bilthoven
 T.: 030- 5.1.2e
 M.: 06-4 5.1.2e

Van: COVID-19 <5.1.2e@demedischspecialist.nl>

Verzonden op: woensdag 6 mei 2020 09:19

Aan: 5.1.2e <5.1.2e@rivm.nl>

CC: 5.1.2e <5.1.2e@kennisinstituut.nl>

Onderwerp: RE: p.p.s. aanvullende vraag over beschermingsjassen/schorten

Geachte heer 5.1.2e

Uw vraag betreffende de minimale eisen aan jassen en schorten is besproken in het Expertiseteam Infectiepreventie van de Federatie Medisch Specialisten.

Het Expertiseteam heeft de volgende adviezen:

Pasvorm:

- Lengte tussen knie en enkel. Dit maakt de maatvoering minder strikt, waardoor er minder kans is dat jassen te lang zijn voor kleinere medewerkers.
- Manchetten zorgen ervoor dat handschoenen over de jas gedragen kunnen worden en voorkomen dat er los hangende jasdelen rond de polsen hangen.
- Goede sluitingen specificeren: de jas sluit bij de hals en rond het middel, zodanig dat gehele romp omsloten is door de jas (een schort die alleen in de hals sluit en vervolgens achter geheel openstaat of loshangende flappen heeft, is gevaarlijk en niet adequaat).

Stevigheid:

- De indicatieve (hand)scheurtest lijkt vooralsnog voldoende. Het gaat erom dat het materiaal niet scheurt terwijl men aan het werk is, bijvoorbeeld bij het overtillen van een patiënt. Voor de scheurtest wordt overigens verwezen naar NEN-EN-13739-2. Deze NEN norm heeft betrekking op de agriculturele sector.

Voor chirurgische jassen geldt de 13795-1, inclusief daarin verwijzende normen.
Voor scheursterkte wordt in 13795-1 verwezen naar ISO 13938-1: 1999.

Vochtbestendigheid:

- Naar de mening van het Expertiseteam is klasse 2 (>18 cmH₂O) voldoende voor deze indicatie. Men is dan verzekerd van een duidelijk mate van waterafstotendheid die ook als eis gebruikt kan worden bij aanschaf.
- De indicatieve druppeltest lijkt voldoende om een grove scheiding te maken (als de druppels erdoorheen lopen hoeft de rest niet te testen) en de naadlekttest lijkt ook goed om te doen naast de 18 cm waterdruk.

Wij hopen dat uw vragen hiermee afdoende beantwoord zijn.

Met vriendelijke groet,

5.1.2e

5.1.2e

Mercatorlaan 1200 • Postbus 3320 • 3502 GH Utrecht
(088) 505 34 44 • 06 - 53 5.1.2e • 5.1.2e@kennisinstituut.nl
www.kennisinstituut.nl • KvK 56689543

[Bekijk de video De Federatie Medisch Specialisten in 1 minuut](#)

Van: 5.1.2e <5.1.2e@rivm.nl>

Verzonden: vrijdag 1 mei 2020 10:26

Aan: COVID-19 <5.1.2e@demedischspecialist.nl>; 5.1.2e

<5.1.2e@kennisinstituut.nl>; 5.1.2e <5.1.2e@gmail.com>; 5.1.2e

5.1.2e <5.1.2e@gmail.com>; 5.1.2e <5.1.2e@rivm.nl>

Onderwerp: p.p.s. aanvullende vraag over beschermingsjassen/schorten

p.p.s. ter illustratie van onze vraag deze casus:

Op donderdag 30 april hebben wij, het kwaliteitsteam van het LCH, chirurgische jassen (surgical gowns) van 3M getest voordat deze uitgegeven zouden worden naar GGD/GHOR/ROAZ. Hierbij werd een gemiddelde hydrostatische druk van 32 cmH₂O gevonden.

Beoordeling zou als volgt kunnen zijn:

- klasse 3 van NEN-ISO 16603/16604 (WIP richtlijn 2015): afkeur (vereiste is minimaal 36 cmH₂O)
- klasse 2 van NEN-ISO 16603/16604 (WIP richtlijn 2015): goedkeur (vereiste is minimaal 18 cmH₂O)
- NEN-EN-13795-1/NEN-EN-ISO 22610 (WIP richtlijn 2015): goedkeur (vereiste minimaal 20 cmH₂O)

Aangezien het om echte 3M chirurgische jassen gaat die al in de praktijk gebruikt

worden, zou het voor de hand liggen dat deze wel goedgekeurd worden naar de Nederlandse zorginstellingen. De jassen staan nu 'on hold' in afwachting van het besluit van de FMS.

Met vriendelijke groeten,

5.1.2e, 5.1.2e
 Wetenschappelijk Medewerker
 Centrum Gezondheidsbescherming, afdeling Effecten Volksgezondheid, RIVM
 Tel: +31 6 5.1.2e +31 5.1.2e
 Email: 5.1.2e @rivm.nl
 Antonie van Leeuwenhoeklaan 9, 3721 MA Bilthoven

**Rijksinstituut voor Volksgezondheid
 en Milieu**
 Ministerie van Volksgezondheid,
 Welzijn en Sport

From: 5.1.2e
Sent: donderdag 30 april 2020 15:34
To: 'Covid19 5.1.2e .nl' <5.1.2e @demedischspecialist.nl>; '5.1.2e'
 <5.1.2e @kennisinstituut.nl>; 5.1.2e <5.1.2e @gmail.com>; '5.1.2e'
 5.1.2e' <5.1.2e @gmail.com>; 5.1.2e <5.1.2e @rivm.nl>
Subject: aanvullende vraag over beschermingsjassen/schorten

Geacht expert team IP,

Bedankt dat u naar ons stuk van afgelopen dinsdag kijkt, wij begrijpen dat het drukke tijden zijn voor u.

Wij zouden graag nog een aanvullende vraag willen stellen: heeft het expert team een mening over de mate van waterafstotendheid in termen van hoe snel vloeistoffen van de jassen af mogen lopen? Wij kunnen ons voorstellen dat vloeren namelijk gecontamineerd kunnen raken indien dit te snel gebeurt, en dat daarom enige mate van absorptie door een schort/jas gewenst is.

Met vriendelijke groeten,

5.1.2e, MD PhD
 Wetenschappelijk Medewerker
 Centrum Gezondheidsbescherming, afdeling Effecten Volksgezondheid, RIVM
 Tel: +31 6 50 5.1.2e / +31 3 5.1.2e
 Email: 5.1.2e @rivm.nl
 Antonie van Leeuwenhoeklaan 9, 3721 MA Bilthoven

Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu
Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is verzonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. Het RIVM aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

www.rivm.nl *De zorg voor morgen begint vandaag*

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. RIVM accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

www.rivm.nl/en *Committed to health and sustainability*

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is verzonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. Het RIVM aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

www.rivm.nl *De zorg voor morgen begint vandaag*

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. RIVM accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

www.rivm.nl/en *Committed to health and sustainability*